

Színház- és Filmművészetért Alapítvány
Kuratórium
Helyben

Tisztelt Kuratórium!

Alulírott **Upor László** mint a Színház- és Filmművészeti Egyetem **rektorhelyettese** a Budapesten, 2020. szeptember 7-én kelt **fenntartói kifogást** megvizsgáltam, és azt

m e g a l a p o z a t l a n n a k t a l á l t a m .

INDOKOLÁS

Nincs olyan jogi szabályozás, amelyre a fenntartói kifogás hivatkozik.

1. Amire a Tisztelt Kuratóriumnak nincs hatásköre

A Tisztelt Fenntartó sem a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), sem az Alapító Okirat, sem a Szervezeti és Működési Szabályzat alapján nem jogosult beavatkozni az Egyetemen folyó oktatási tevékenységbe sem általánosságban, és különösen nem annak részleteibe menően, így nincs hatásköre arra sem, hogy a tanévkezdés mikéntjére vonatkozóan bármilyen kifogással éljen. Ha a fenntartó általános feladataiból fakadóan nem lenne egyértelmű ez a hatásköri korlát, az Nftv. 73/A. §-a egyértelműen rendezi a kérdést: eszerint a vagyonkezelő alapítvány – mint fenntartó – a fenntartói irányítást a vagyonkezelés céljának megfelelően gyakorolja.

Megjegyzem ezzel összefüggésben azt is, hogy mind a Kuratórium tagjai, mind Elnök Úr több ízben nyilvánosan és zárt ajtók mögött is egyértelművé tette: nem kíván beavatkozni az Egyetem autonómiájába.

Sajnálatos módon – némiképp a fenti kijelentésekkel ellentétesen – a Kuratórium tagjai, és részben maga Elnök Úr is, számos alkalommal fogalmazott meg nyilvánosan is olyan, részben valótlan, részben dehonesztáló, részben a kulturált kommunikáció minimális követelményeinek meg nem felelő tényállításokat, véleményeket, teljességgel megalapozatlan feltételezéseket, amelyek egyrészt közvetlenül és nyilvánvalóan vezettek a szenátus, az Egyetem vezetősége és több jelentős oktatója lemondásához, másrészt pedig egyértelműen az egyetemi autonómiába való beavatkozásként értékelhetők a Tisztelt Fenntartó részéről.

E körbe tartozónak tekintem a tárgybéli kifogást is, tekintettel arra, hogy el kívánja vonni az általános rektorhelyettes hatáskörét, továbbá nyilvánvalóan megalapozatlan, és nyilvánvalóan túllép a Tisztelt Fenntartó hatáskörén.

2. A minisztériumi ajánlás

Formai oldalról közelítve a kérdést, a kifogásban hivatkozott ajánlásból – és különösen annak kísérőleveléből – kötelező erejű magatartási szabály nem származik, és az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI. 17.) AB határozata nyomán kialakult, immár közel három évtizede állandó gyakorlata egyértelmű, és egy mondatban összefoglalható: *a jogalkotásra vonatkozó garanciális szabályok nélkül alkotott iránymutatásokról, ajánlásokról jogi kötőerő nem fakad, ilyen pszeudonormák kibocsátása a jogállamiság követelményét sérti.* A kifogásban hivatkozott ajánlás emellett tévesen hivatkozik bármilyen felhatalmazásra, sem az ajánlás bevezetésében hivatkozott, a járványügyi készültség bevezetéséről szóló 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet nem ad felhatalmazást arra, hogy az ágazati irányító bármilyen ajánlást fogalmazzon meg, sem a szintén ugyanott hivatkozott, az Nftv. 64. § (3) bekezdés b) pontja nem tartalmaz semmilyen felhatalmazást.

Szükséges megjegyezni, hogy ez utóbbi hivatkozás teljes mértékben tévedésen alapul, az Nftv. e rendelkezése az ágazati miniszter feladatait határozza meg, a kérdéses b) pont szerint a miniszter feladata, idézem, „a felsőoktatásban jelentkező képzési, oktatási problémák vizsgálata, megoldások kidolgoztatása, az országos hallgatói kompetenciamérés szakmai feltételeinek megteremtése”.

Könnyen belátható, hogy e rendelkezésnek nem csak a tanévkezdés meghatározásához, de általában a kifogásban hivatkozott ajánlás tárgyához sincs semmilyen köze.

Tartalmilag vizsgálva a kérdést, a tényleges helyzet az, hogy a kifogásban hivatkozott ajánlás a tanévkezdés időpontjával kapcsolatban semmilyen szabályozást nem tartalmaz, az ajánlás a már zajló oktatási tevékenység folytatására tartalmaz – ahogy egyébként a neve is mutatja – ajánlásokat.

Tekintettel mindezekre, kénytelen vagyok megállapítani, hogy a Tisztelt Fenntartó nemlétező szabályozás megsértését kifogásolja.

Szükségesnek tartom kiemelni azt is, hogy Egyetemünk az ajánlásban foglalt, a járványügyi helyzettel kapcsolatos ajánlásokat messzemenőig figyelembe véve betart és egyetemi polgáraival messzemenőig betartat minden, a járvány további terjedését korlátozó és következményeinek enyhítését szolgáló követelményt. Megértéssel kell tudomásul venni ugyanakkor azt is, hogy a fenntartónak az egyetemi autonómiát megcsonkító intézkedései különleges helyzetet teremtettek.

3. A tanévkezdésre vonatkozó ténylegesen is létező szabályozás

A fenntartói kifogásban hivatkozottakkal szemben jelenleg is létezik azonban olyan szabályozás, ami a tanévkezdés kérdését tárgyalja.

A fenntartó által kiadott Szervezeti és Működési Szabályzat mellékletét képező Hallgatói Követelményrendszer 28. § (2) bekezdése alapján ugyanis a rektor

határozza meg a félévek, a szorgalmi és vizsgaidőszak kezdetének és végének időpontját.

Kinevezett rektor hiányában a rektor feladatait az általános rektorhelyettes látja el. A kifogásolt utasítás tartalmilag is megfelel az Nftv. és végrehajtási rendeletei követelményeinek.

Megjegyzem ugyanakkor azt is, hogy a legkevesbé sem egyedi a tanév szeptember közepi indítása, így például a Budapesti Gazdasági Egyetemen, a Képzőművészeti Egyetemen és az Eszterházy Károly Egyetemen is szeptember 7-nél későbbi időpontban kezdődik a tanév (utóbbi esetben – ahogyan az SZFE esetében – ennek semmi köze a járványhelyzethez). Az SZFE-n egyébként a szorgalmi időszak hagyományosan hosszú éveken keresztül szintén szeptember közepén kezdődött.

Összefoglalva: a hatályos szabályozás alapján a tanévkezdés időpontjának meghatározása jogszerű.

4. Amire a Tisztelt Kuratóriumnak van hatásköre

Jeleznem kell ugyanakkor, hogy mind a Színház- és Filmművészetért Alapítványról, a Színház- és Filmművészetért Alapítvány és a Színház- és Filmművészeti Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi LXXII. törvény 2. § (1) bekezdése, mind a vagyonkezelő alapítványokról szóló 2019. évi XIII. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a Tisztelt Fenntartó feladata nem más, mint az, hogy *a részére juttatott* vagyont a fenntartott intézmény, azaz az Egyetem javára kezelje.

Sem formális, sem informális forrásból nincs azonban információnk arról, hogy a Tisztelt Fenntartó a fenti *egyetlen* feladata ellátását – az Egyetem finanszírozásának a biztosítását – megkezdte volna, míg nem az első eset a Tisztelt Fenntartó részéről az, hogy az Egyetem oktatási tevékenységébe kísérel meg beavatkozni, vagy megalapozatlanul véleményezi azt.

Tekintettel erre, tájékoztatom a Tisztelt Fenntartót, hogy amennyiben nem kezdi meg haladéktalanul a vonatkozó jogszabályok szerinti tényleges működését, kénytelen leszek igénybe venni a rendelkezésre álló valamennyi törvényes eszközt a Tisztelt Fenntartó szabályszerű működésének biztosítására.

Budapest, 2020. szeptember 8.

Upor László

**Színház- és Filmművészeti Egyetem
általános rektorhelyettes**